

PARTIZANSKA KNJIGA

Edicija
Tekstopolis
Knjiga 61

PARTIZANSKA KNJIGA

Naslov originala:
The Blue Book of Nebo,
Original title: Llyfr Glas Nebo
by Manon Steffan Ros

© Hawlfraint Manon Steffan Ros a'r Lolfa Cyf.,
2018

This edition is published by arrangement with
Sterling Lord Literistic, Inc. and ANA Sofia.

© za srpsko izdanje Partizanska knjiga

Published with the support of a Wales Literature Exchange
translation award through Arts Council of Wales National
Lottery funding.

Objavljeno uz podršku Nagrade za prevod velške književne
razmene, koju Umetnički savet Velsa dodeljuje uz pomoć
Nacionalne lutrije.

Urednici
Srđan Srđić
Vladimir Arsenić

Manon Stefan Ros

Plava knjiga Neba

Sa engleskog prevela Nataša Srdić

Kikinda, 2023.

Mom drugu Alinu Džounsū,
koji mi je podario veru u sopstveni glas.

Mama kaže da je sad najbolje pisati ovako. Zato što je, mislim, mrzi da me podučava, mrzi je, ili nema snage. Ne znam šta je od ta dva, niti da li ima razlike.

Nekada je svakog jutra sedela sa mnom sat vremena, onih sat vremena kad Mona spava. Računali smo i čitali, ne onako kako smo radili u školi, nismo koristili grafikone ili tablice množenja ili nešto slično. Zadavala mi je da čitam knjige i onda pišem o njima, i obeležavala je crvenom hemijskom, govorila mi gde sam neku reč pogrešno napisao ili rekao nešto glupo. A onda, nakon sabiranja i oduzimanja, više se nismo bavili matematikom. Počela je da se brine. Zbog hemijskih olovaka takođe, jer ne želimo da nam se istroše.

„Nemam više šta da te naučim, Dilane”, rekla je juče. Upravo je bila pročitala nešto što sam napisao o romantičnom romanu o muškarcu i ženi koji se sreću u vozu, i mislim da je nešto u njoj kliknulo. „Nema smisla da nastavimo ovako.” I tako je rekla, sve dok provodim sat vremena pišući svakog dana, ona me više neće gnjaviti domaćim zadacima.

Uzela je knjigu iz kuće u koju smo provalili u selu Nebo. Nalazila se u jednoj fiočici stočića u uglu nečije dnevne sobe. Obično krademo zaista važne stvari, poput šibica, otrova za pacove ili knjiga. Ali ona je držala tu beležnicu u rukama i okrenula je nekoliko puta, a onda je stavila u torbu.

„Imaš to”, rekla je kasnije, kad smo stigli kući. „Da pišeš svoju priču.”

„*Plava knjiga Neba*”, nasmešio sam se i uzeo je od nje. Stranice su bile prazne i široke, poput novog dana.

„A?”, pitala je mama.

„Kao *Crna knjiga Karmartena* ili *Crvena knjiga Hergesta*. Tako su radili u stara vremena.” Čitao sam o njima u jednoj knjizi o velškoj istoriji. „Važne knjige koje govore nešto o našoj istoriji. A sadašnji trenutak je deo istorije, zar ne?”

Omot knjige je divne pune tamnoplave, gotovo crne boje. *Crne kao Biblija*, rekao je Dilan Tomas. Ali možete pogoditi da li je neka knjiga Biblija, čak i ako ne pogledate naslov na hrbatu. Prosto znate. Moja knjiga ne izgleda kao neka važna knjiga, a sve knjige su tek nanizane reči.

*

Posle toga stavio sam knjigu na najvišu policu da je Mona ne bi dohvatila i otišao u garažu koja se naslanja na kuću da popravim čošak koji curi. Ne biste poverovali koliko vode može da prođe kroz takvu rupicu. Bili su potrebni samo komadić plastelina i parče cerade odozgo, nekih pet kvadratnih centimetara. Mogao sam da upotrebim samo jedan ekser, jer ih nije ostalo mnogo. Zasad će poslužiti.

Mona se rasplakala i mama je otišla da je uzme iz kreveca.

Pogled sa garaže je strava. Dole prema Karnarvonu, gde se vide kule zamka kako štrče poput izbočenih zuba, a onda more i iza njega Anglsi. Ne sećam se da sam ikad bio na Anglsiju, ali mama kaže da sam često išao kad

sam bio mali. Bilo je lepih mesta za šetnju, kaže mama, i gomila divnih plaža svuda okolo, jer je Anglsi ostrvo. O tome sam juče razmišljao dok sam sedeo na krovu garaže i posmatrao okolinu. Video sam more i ostrvo, koje odavde izgleda preveliko da bi bilo ostrvo. Odavde do mora ima drveća i polja i mesta koja ne poznajem. Juče je bio hladan dan – toliko hladan da mi je para izlazila iz usta, kao kad se sneg topi u šerpi. Sedeo sam tako i razmišljao o svim tim ljudima u stara vremena, jadnicima, koji su kolima odlazili na plaže i sedeli tamo besposleno čitav dan. Stajali su sa stopalima u vodi, onda se pomalo prskali, a potom pravili piknik. Trudim se da ne razmišljam previše o tim ljudima.

Onda sam čuo mamu kako izlazi s Monom privezanom za grudi i sišao sam niz merdevine. Bilo je previše posla da bih gubio vreme razmišljajući o Anglsiju i proteklim vremenima.

Naša kuća se nalazi u mrtvom mestu. Hoću da kažem, nalazi se u nedodiji i niko nikad ovamo ne dolazi. Pa, skoro niko. U stara vremena jedan stariji par živeo je u kući po imenu Saningdejl, koja je udaljena nekih sedamdeset osam koraka od naše kuće. Otišli su ubrzo nakon Kraja, kao i svi ostali.

„Šta je Saningdejl?“, pitao sam mamu jednog dana nakon što sam gledao kroz njihove prozore.

„Ne znači ništa. Obična reč“, rekla je. Mislio sam da je značenje suština reči, ali pomislio sam da mama sad ne bi želela da priča o tome. Njen glas je bio umoran i nežan, poput jastuka. „Drži se podalje od te kuće, Dile. Nije naša.“

Mislim da se sećam gospodina i gospođe Torp, ali nisam siguran. On je bio visok, imao je sedu kosu i nosio naočare koje su, činilo se, uvek odbijale neku svetlost, pa niste mogli baš da mu vidite oči. Ona je bila sitna i mršava i zurila je u vas dok priča. Saningdejl je skroz isti kao kad su ga oni napustili, osim što sam koristio njihovu baštu za sadnju i posekao nekoliko stabala za ogrev. Želim da uđem u kuću, ali mama kaže: ne. Iz nekog razloga, pomalo je čudna kad je reč o Saningdejlu i gospodinu i gospođi Torp.

Istina je da su oni verovatno zauvek otišli. Bili su stari, dovoljno stari da su prestali da rade. Bavili su se besmislenim stvarima, poput igranja golfa i uzgajanja majušnog drveća po imenu bonsai u kuhinjskom prozoru. Možda su prosto otišli da pronađu svoje porodice. Možda su sad s njima. Negde u Engleskoj, verovatno.

Danas sam seckao grane iz njihove bašte da se sasuše i da ih iskoristim za potpalu. Mama je stajala pod drvetom, a Mona joj je bila vezana za grudi i pokušavala da priča. Mama je skupljala grane u snop kako sam ih bacao, jer se tako lakše mogu odvući kući. Meni je lakše da se penjem na drveće i krov i sve to, jer mama hramlje na jednu nogu. Ali i dalje se sa mnom penje na krov garaže kad je sunčano ili kad je nebo zvezdano.

Zavese imaju ružičaste cvetiće, a krevet je uredno namešten, sa zategnutim i ravnim prekrivačima. Ormar je ofarban u belo, a sa obe strane kreveta nalaze se beli stočići na kojima su visoko ali uredno naslagane knjige.

„Hajde, Dile. Kiša samo što nije počela!”, rekla je mama, čekajući grane.

Odsekao sam još jednu i bacio joj je, a potom sam rekao: „Imaju tamo unutra mnogo knjiga.”